

2025/215

31.1.2025

PROVÁDĚCÍ ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2025/215

ze dne 30. ledna 2025,

kterým se na omezenou dobu stanoví, že právní rámec použitelný na ústřední protistrany ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska je v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 rovnocenný

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů ⁽¹⁾, a zejména na čl. 25 odst. 6 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Cílem postupu uznávání ústředních protistran usazených ve třetích zemích, stanoveného v článku 25 nařízení (EU) č. 648/2012, je umožnit ústředním protistranám usazeným a povoleným ve třetích zemích, jejichž regulační normy jsou rovnocenné podmínkám stanoveným v uvedeném nařízení, poskytovat clearingové služby členům clearingového systému nebo obchodním systémům usazeným v Unii. Tento postup uznávání a v něm stanovené přijetí rozhodnutí o rovnocennosti tak přispívají k dosažení ústředního cíle nařízení (EU) č. 648/2012, jímž je snížit systémové riziko rozšířením používání bezpečných a spolehlivých ústředních protistran k provádění clearingu mimoburzovních (dále jen „OTC“) derivátových smluv, včetně případů, kdy jsou tyto ústřední protistrany usazeny a povoleny ve třetí zemi.
- (2) K tomu, aby byl právní režim třetí země považován za rovnocenný právnímu režimu Unie, pokud jde o ústřední protistrany, by měl být hmotněprávní výsledek platných právních opatření a opatření dohledu rovnocenný požadavkům Unie, pokud jde o regulační cíle, kterých dosahují. Účelem tohoto posouzení rovnocennosti je tedy ověřit, zda právní opatření a opatření dohledu dotčené třetí země zajišťují, že ústřední protistrany, které jsou tam usazeny a povoleny, nevystavují členy clearingového systému a obchodní systémy usazené v Unii vyšší úroveň rizika, než jaké by je mohly vystavit ústřední protistrany povolené v Unii, a nepředstavují tudíž pro Unii nepřijatelné úrovně systémového rizika.
- (3) Posouzení, zda jsou právní opatření a opatření dohledu Spojeného království Velké Británie a Severního Irska (dále jen „Spojené království“) rovnocenná právním předpisům a opatřením dohledu Unie, by proto mělo vycházet nejen ze srovnávací analýzy právně závazných požadavků vztahujících se na ústřední protistrany ve Spojeném království, ale také z posouzení výsledků těchto požadavků a jejich účelnosti pro zmírňování rizik, jimž mohou být členové clearingového systému a obchodní systémy usazené v Unii vystaveny.
- (4) Centrální clearing zvyšuje transparentnost trhu, zmírňuje úvěrové riziko a snižuje riziko šíření krize v případě selhání jednoho nebo více účastníků clearingového systému ústřední protistrany. Poskytování těchto služeb má proto zásadní význam pro zajištění finanční stability. Kromě toho jsou finanční nástroje, jejichž clearing provádějí ústřední protistrany, rovněž nezbytné pro finanční zprostředkovatele a jejich klienty, např. pro zajištění proti úrokovým rizikům, což má dopad na fungování reálné ekonomiky Unie.
- (5) Podle Banky pro mezinárodní platby činila k 31. prosinci 2023 nesplacená pomyslná hodnota OTC derivátů na celém světě přibližně 603 bilionů EUR, z čehož přibližně 80 % představují úrokové deriváty a téměř 18 % měnové deriváty. Více než 30 % všech OTC derivátů je denominováno v eurech a v dalších měnách členských států. Trh pro centrální clearing OTC derivátů je vysoce koncentrovaný, zejména trh pro centrální clearing OTC úrokových derivátů denominovaných v eurech, z nichž u více než 90 % provádí clearing jediná ústřední protistrana usazená ve Spojeném království.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 201, 27.7.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>.

- (6) Vzhledem k tomu, že se významný objem finančních transakcí denominovaných v eurech a dalších měnách členských států zúčtoval prostřednictvím ústředních protistran ze Spojeného království, znamenalo vystoupení Spojeného království z vnitřního trhu a ze souvisejícího rámce Unie pro regulaci, dohled a vymáhání ve finančním sektoru velké výzvy pro orgány Unie a členských států při zajišťování finanční stability.
- (7) S cílem řešit možná rizika pro finanční stabilitu, která by mohla vzniknout v důsledku náhlého narušení poskytování clearingů derivátů ústředními protistranami ze Spojeného království členům clearingového systému a klientům v Unii, přijala Komise dne 21. září 2020 prováděcí rozhodnutí (EU) 2020/1308⁽⁷⁾. Uvedeným rozhodnutím bylo stanoveno, že regulační rámec použitelný na ústřední protistrany ze Spojeného království se považuje za rovnocenný požadavkům stanoveným v nařízení (EU) č. 648/2012. Uvedené rozhodnutí se používalo pouze po omezenou dobu a pozbylo platnosti dne 30. června 2022.
- (8) V průběhu roku 2021 zřídila Komise (společně s Evropskou centrální bankou, evropskými orgány dohledu a Evropskou radou pro systémová rizika) pracovní skupinu, která se měla zabývat příležitostmi a výzvami spojenými s převedením derivátů ze Spojeného království do Unie. Z diskusí v rámci pracovní skupiny vyplynulo, že k vybudování silné a atraktivní kapacity centrálního clearingů v Unii v nadcházejících letech bude zapotřebí kombinace různých opatření s cílem zvýšit atraktivitu clearingů, podpořit rozvoj infrastruktury a reformovat opatření v oblasti dohledu. Časový rámec do června 2022 byl k dosažení tohoto cíle příliš krátký. Komise proto dne 8. února 2022 přijala prováděcí rozhodnutí (EU) 2022/174⁽⁸⁾. Uvedené rozhodnutí pozbude platnosti dne 30. června 2025.
- (9) Podle čl. 25 odst. 6 nařízení (EU) č. 648/2012 mají být splněny tři podmínky k tomu, aby bylo možné konstatovat, že právní opatření a opatření dohledu třetí země týkající se ústředních protistran, které jsou v této třetí zemi povoleny, jsou rovnocenná požadavkům stanoveným v uvedeném nařízení.
- (10) Zaprvé musí právní opatření a opatření dohledu třetí země zajišťovat, aby ústřední protistrana uznaná v této třetí zemi plnila právně závazné požadavky, které jsou rovnocenné požadavkům stanoveným v hlavě IV nařízení (EU) č. 648/2012. Spojené království začlenilo příslušná ustanovení nařízení (EU) č. 648/2012 do svého vnitrostátního práva s účinkem ode dne vystoupení Spojeného království z Unie⁽⁹⁾, a proto lze vnitrostátní právo Spojeného království považovat za rovnocenné požadavkům stanoveným v hlavě IV nařízení (EU) č. 648/2012.
- (11) Zadruhé musí právní opatření a opatření dohledu třetí země zajistit, aby ústřední protistrany usazené v dané třetí zemi podléhaly průběžnému účinnému dohledu a vymáhání právních požadavků. Do 31. prosince 2020 byly ústřední protistrany ve Spojeném království pod dohledem britské centrální banky (Bank of England), jak stanoví vnitrostátní právní předpisy Spojeného království v souladu s nařízením (EU) č. 648/2012⁽¹⁰⁾. V rámci začlenění ustanovení nařízení (EU) č. 648/2012 do vnitrostátního práva Spojeného království zůstává Bank of England odpovědná za dohled nad ústředními protistranami i po tomto datu a nejsou plánovány ani očekávány žádné významné změny tohoto dohledu.

⁽⁷⁾ Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2020/1308 ze dne 21. září 2020, kterým se na omezenou dobu stanoví, že právní rámec použitelný na ústřední protistrany ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska je v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 rovnocenný (Úř. věst. L 306, 21.9.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1308/oj).

⁽⁸⁾ Prováděcí rozhodnutí Komise (EU) 2022/174 ze dne 8. února 2022, kterým se na omezenou dobu stanoví, že právní rámec použitelný na ústřední protistrany ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska je v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 rovnocenný (Úř. věst. L 28, 9.2.2022, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/174/oj).

⁽⁹⁾ Po skončení přechodného období poskytuje regulační rámec a rámec dohledu vztahující se na clearingové služby ve Spojeném království několik právních předpisů Spojeného království. Patří mezi ně mimo jiné zákon o Evropské unii (o vystoupení z Evropské unie) z roku 2018, právní předpisy o mimoburzovních derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (změna atd. a přechodné ustanovení) (vystoupení z EU) z roku 2020, právní předpisy o finančních službách (následné změny) z roku 2020 a právní předpisy týkající se smluv o finančních službách (přechodné a ochranné ustanovení) (vystoupení z EU) z roku 2019.

⁽¹⁰⁾ Část 5 zákona o finančních službách a trzích z roku 2000, právní předpisy (o mimoburzovních derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů) z roku 2013.

- (12) Zatřetí musí právní rámec uvedený třetí zemí poskytovat účinný rovnocenný systém pro uznávání ústředních protistran povolených podle právního režimu dané třetí země. Spojené království začlenilo klíčové prvky systému rovnocennosti podle článku 25 nařízení (EU) č. 648/2012 do vnitrostátního práva Spojeného království. Spojené království však zavedlo režim dočasného uznávání, který pozastavuje klíčové změny nařízení (EU) č. 648/2012 na dobu nejméně tří let. Tento režim dočasného uznávání rovněž poskytuje Bank of England širokou diskreční pravomoc zrušit „dočasné domnělé uznání“, což vytváří právní nejistotu pro ústřední protistrany uznané v rámci tohoto režimu. Bez ohledu na tuto nejistotu lze třetí podmínku v tomto okamžiku považovat za splněnou.
- (13) Jelikož se všechny tři podmínky považují za splněné, právní opatření a opatření dohledu Spojeného království použitelná na ústřední protistrany ze Spojeného království, které již byly usazeny a povoleny ke dni 31. prosince 2020, by měla být považována za rovnocenná požadavkům stanoveným v nařízení (EU) č. 648/2012.
- (14) Toto rozhodnutí vychází z informací, které má Komise v současnosti k dispozici o právních opatřeních a opatřeních dohledu použitelných na ústřední protistrany ze Spojeného království. Uvedená opatření by měla být považována za rovnocenná pouze tehdy, pokud jsou zachovány, uplatňovány a vymáhány požadavky vztahující se na ústřední protistrany ve vnitrostátním právu Spojeného království. Uznání rovnocennosti může být zachováno pouze v případě, že jakékoli budoucí změny regulačního rámce a rámce dohledu Spojeného království negativně neovlivní rovnocennost právních předpisů nebo opatření dohledu, což by vedlo k nerovným podmínkám mezi ústředními protistranami ze Spojeného království a ústředními protistranami usazenými v Unii nebo k rizikům pro finanční stabilitu Unie. Vzhledem k tomu, že Komise může toto rozhodnutí kdykoli změnit, pozastavit, přezkoumat nebo zrušit, zejména pokud dojde k vývoji, který ovlivní určení rovnocennosti, je pro zachování uznání rovnocennosti do data skončení platnosti tohoto rozhodnutí předpokladem účinná výměna informací a koordinace činností dohledu mezi Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy (ESMA) a Bank of England.
- (15) Výměna informací mezi orgánem ESMA a Bank of England vyžaduje přijetí komplexních a účinných ujednání o spolupráci v souladu s čl. 25 odst. 7 nařízení (EU) č. 648/2012. Tato ujednání musí zajistit proaktivní sdílení veškerých relevantních informací s orgány uvedenými v čl. 25 odst. 3 nařízení (EU) č. 648/2012, a to i s Evropskou centrální bankou a dalšími členy Evropského systému centrálních bank, pro účely konzultace s těmito orgány o uznaném statusu ústředních protistran ze Spojeného království, nebo pokud jsou tyto informace nezbytné k tomu, aby tyto orgány mohly plnit své úkoly v oblasti dohledu.
- (16) Ujednání o spolupráci zavedená podle čl. 25 odst. 7 nařízení (EU) č. 648/2012 musí zajistit, aby měl orgán ESMA okamžitý a průběžný přístup k veškerým informacím, mimo jiné k informacím umožňujícím posouzení jakýchkoli podstatných rizik, která ústřední protistrany ze Spojeného království představují pro Unii nebo její členské státy, a to buď přímo, nebo nepřímo. V ujednáních o spolupráci by proto měly být stanoveny mechanismy a postupy pro rychlou výměnu informací týkajících se clearingových činností ústředních protistran ze Spojeného království, pokud jde o finanční nástroje denominované v měnách Unie, obchodních systémů, účastníků clearingového systému a dceřiných společností úvěrových institucí a investičních podniků v Unii, dohod o interoperabilitě s jinými ústředními protistranami, vlastních zdrojů, složení a kalibrace fondů pro riziko selhání, marží, likvidních zdrojů, portfolií kolaterálu, včetně kalibrace srážek, a zátěžových testů. Ujednání o spolupráci by také měla stanovit mechanismy a postupy pro rychlé oznamování jakýchkoli změn týkajících se ústředních protistran ze Spojeného království nebo právních opatření a opatření dohledu Spojeného království použitelných na ústřední protistrany ze Spojeného království a pro rychlé oznamování veškerého vývoje souvisejícího s ústředními protistranami ze Spojeného království, který by mohl mít vliv na měnovou politiku v Unii, orgánu ESMA. V souladu s čl. 25 odst. 7 nařízení (EU) č. 648/2012 by Bank of England měla také úzce spolupracovat s orgány Unie. Zejména je důležité, aby existovala účinná ujednání o spolupráci mezi orgánem ESMA a odpovědnými orgány Spojeného království, pokud jde o koordinaci jejich činností v oblasti dohledu, zejména mimo jiné postupů pro řešení mimořádných situací souvisejících s uznanými ústředními protistranami ze Spojeného království, které mají nebo by mohly mít nepříznivý dopad na likviditu trhu nebo stabilitu finančního systému Unie.

- (17) Orgány Spojeného království by měly Unii informovat o veškerých změnách regulačního rámce nebo rámce dohledu Spojeného království, které mají vliv na poskytování clearingových služeb ve Spojeném království. Komise bude ve spolupráci s orgánem ESMA sledovat jakékoli změny zavedené v právních opatřeních a opatřeních dohledu, které mají vliv na poskytování clearingových služeb ve Spojeném království, vývoj na trhu a účinnost spolupráce v oblasti dohledu, včetně rychlé výměny informací mezi orgánem ESMA a Bank of England. Komise může kdykoli provést přezkum, pokud na základě příslušného vývoje usoudí, že je nutné přehodnotit status rovnocennosti udělený tímto rozhodnutím, mimo jiné v případech, že orgány Spojeného království nebudou účinně spolupracovat nebo neumožní účinné posouzení rizika, které ústřední protistrany ze Spojeného království představují pro Unii nebo její členské státy, nebo pokud činnosti ústředních protistran ze Spojeného království nebo činnosti Bank of England budou podporovat nepatřičnou a nekalou hospodářskou soutěž.
- (18) Dopadem vystoupení Spojeného království z Unie se zabývalo několik sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropské centrální bance, včetně sdělení o podpoře otevřenosti, síly a odolnosti ⁽⁶⁾. V uvedeném sdělení bylo vyjádřeno jasné očekávání, že členové clearingového systému Unie sníží své expozice a závislost na ústředních protistranách ze Spojeného království, které mají pro Unii systémový význam, zejména expozice související s OTC deriváty denominovanými v eurech a dalších měnách členských států. Poté Komise vyzvala účastníky trhu Unie, aby ve střednědobém horizontu omezili své nadměrné expozice vůči systémovým ústředním protistranám mimo Unii. Komise tuto výzvu zopakovala ve svém sdělení „Evropský hospodářský a finanční systém: podpora otevřenosti, síly a odolnosti“ v lednu 2021 ⁽⁷⁾.
- (19) Dne 7. prosince 2022 přijala Komise návrh na změnu nařízení (EU) č. 648/2012 s cílem zvýšit atraktivitu a odolnost clearingových služeb Unie za současné podpory otevřené strategické autonomie Unie a zachování finanční stability. Cílem uvedeného návrhu bylo zvýšit atraktivitu clearingových trhů Unie a rozvíjet nabídku clearingových služeb v Unii, mimo jiné zjednodušením postupu uvádění nových produktů na trh. Cílem uvedeného návrhu bylo dále řešit rizika pro finanční stabilitu spojená s nadměrnými expozicemi členů clearingového systému Unie a klientů vůči systémově významným ústředním protistranám ze třetích zemí (ústředním protistranám tier 2), které poskytují clearingové služby, jež orgán ESMA označil za clearingové služby podstatného systémového významu podle čl. 25 odst. 2c nařízení (EU) č. 648/2012.
- (20) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2987 ⁽⁸⁾, jímž byla tato nová pravidla začleněna do nařízení (EU) č. 648/2012, bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* dne 4. prosince a vstoupilo v platnost dne 24. prosince 2024. Tato nová pravidla přispějí ke zvýšení atraktivity a odolnosti clearingových služeb Unie, k zachování finanční stability a k podpoře dobře fungující unie kapitálových trhů. Nová pravidla umožní ústředním protistranám z Unie rychleji uvádět nové produkty na trh Unie, což účastníky trhu pobídne k provádění clearingů a budování likvidity u ústředních protistran v Unii. Nová pravidla rovněž umožní bezpečnější a odolnější clearingový systém tím, že zlepší rámec Unie pro dohled nad ústředními protistranami posílením úlohy orgánu ESMA. Nový rámec rovněž přispěje ke snížení nadměrné závislosti na systémových ústředních protistranách ve třetích zemích tím, že bude vyžadovat, aby všichni dotčení účastníci trhu měli aktivní účty u ústředních protistran z Unie a prováděli clearing reprezentativní části určitých systémových derivátových smluv v rámci jednotného trhu.

⁽⁶⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropské centrální bance ze dne 4. května 2017 s názvem „Odpověď na výzvy pro zásadní infrastruktury finančního trhu a další rozvoj unie kapitálových trhů“ (COM(2017) 225 final), sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance ze dne 19. července 2018 s názvem „Příprava na vystoupení Spojeného království z Evropské unie dne 30. března 2019“ (COM(2018) 556 final) a sdělení Komise Evropskému parlamentu, Evropské radě, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a Evropské investiční bance ze dne 13. listopadu 2018 s názvem „Příprava na vystoupení Spojeného království z Evropské unie dne 30. března 2019: alternativní akční plán“ (COM(2018) 880 final), sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 19. ledna 2021 s názvem „Evropský hospodářský a finanční systém: podpora otevřenosti, síly a odolnosti“ (COM(2021) 32 final).

⁽⁷⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropské centrální bance, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 19. ledna 2021: „Evropský hospodářský a finanční systém: podpora otevřenosti, síly a odolnosti“ (COM(2021) 32 final).

⁽⁸⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2987 ze dne 27. listopadu 2024, kterým se mění nařízení (EU) č. 648/2012, (EU) č. 575/2013 a (EU) 2017/1131, pokud jde o opatření ke zmírnění nadměrných expozic vůči ústředním protistranám ze třetích zemí a ke zlepšení účinnosti clearingových trhů Unie (Úř. věst. L, 2024/2987, 4.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2987/oj>).

- (21) Podle nařízení (EU) č. 648/2012 ve znění nařízení (EU) 2024/2987 se požadavky na aktivní účty použijí ode dne 24. prosince 2024, zatímco povinnost zúčtovat určitý počet obchodů na těchto aktivních účtech platí až od 24. června 2025. Do 25. června 2026 má orgán ESMA v úzké spolupráci s Evropským systémem centrálních bank a Evropskou radou pro systémová rizika a po konzultaci s mechanismem společného sledování posoudit účinnost uvedeného nařízení při zmírňování rizik pro finanční stabilitu v Unii, jež jsou představována expozicemi protistran z EU vůči ústředním protistranám tier 2, které nabízejí služby podstatného systémového významu. Podle uvedeného nařízení je Komise povinna do šesti měsíců poté vypracovat vlastní zprávu.
- (22) Je proto vhodné přijmout rozhodnutí, kterým se uzná, že regulační rámec použitelný na ústřední protistrany ve Spojeném království je rovnocenný rámci stanovenému nařízením (EU) č. 648/2012, a zároveň omezit použitelnost uvedeného rozhodnutí na tři roky ode dne použitelnosti. Tím se zajistí dostatek času na to, aby nabyly účinku požadavky na aktivní účet, jakož i na to, aby orgán ESMA a Komise posoudily dopad uvedeného rozhodnutí na expozici protistran z EU vůči ústředním protistranám tier 2.
- (23) Aby se předešlo narušení uznávání ústředních protistran ze Spojeného království orgánem ESMA, mělo by se toto rozhodnutí použít ode dne následujícího po dni, kdy pozbude platnosti prováděcí rozhodnutí (EU) 2022/174.
- (24) Opatření stanovená tímto rozhodnutím jsou v souladu se stanoviskem Evropského výboru pro cenné papíry,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Pro účely článku 25 nařízení (EU) č. 648/2012 se právní opatření a opatření dohledu Spojeného království Velké Británie a Severního Irska použitelná na ústřední protistrany, které byly k 31. prosinci 2020 již usazené a povolené ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irska, považují za rovnocenná s požadavky stanovenými v nařízení (EU) č. 648/2012.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. července 2025.

Pozbývá platnosti dne 30. června 2028.

V Bruselu dne 30. ledna 2025.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN